

„Hinned kell, hogy a világ teveled is ékes”

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása című, EFOP-3.1.6-16-2017-00026 azonosító számú projektnyitó konferencia 2018. március 21-én került megrendezésre a Szolnoki Tankerületi Központban.

Szutorisz-Szügyi Csongor, a Szolnoki Tankerületi Központ igazgatója köszöntötte a konferencia résztvevőit.

A nagy érdeklődésre számot tartó témák közül elsőként Dr. Kiss László, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelés-igazgatási Főosztály szakszolgálati és gyógypedagógiai referensének, a **„Minőségi szolgáltatás az oktatási ágazatban. A projektbe bevont intézmények jelene és jövője”** című előadását hallgattuk meg. Az előadás a fejlesztés irányainak meghatározásával és a fő célcsoportok bemutatásával indult az új jogszabályi környezetbe helyezve. További témák voltak a pedagógiai szakszolgálatok által ellátottakról szóló adatok bemutatása, az integráltan foglalkoztatott gyermekek, tanulók számának emelkedése a 2016/2017-es tanévben, továbbá megtudtuk, hogy Magyarországon az intézmények 75%-a fogad SNI-s gyerekeket/tanulókat. Az ismertetés az integrált foglalkoztatásról kiterjedt a magyar és európai statisztikai adatokra is, valamint az utazó gyógypedagógiai, konduktori hálózat működésének jogszabályi megerősítéséről is szólt, és arról, hogy a súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók ellátásában 2014 óta profiltisztítás történt. Az előadás befejezéseként a munkacsoportok előterjesztése, kutatómunkája által bekövetkezett változások, eredmények felsorolása történt, valamint a pedagógiai szakszolgálatok jövőképeinek felvázolására került sor. A szakszolgálatok működéséhez pénz, diagnosztikai eszközök és státuszok kellenek. Az utazó hálózatok munkaközösségei még „most tapossák ki az utat”, a megváltozott fogyatékos kép megismerése/megismertetése is fontos feladat a jövőben. Végül a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek/tanulók ellátásának fejlesztése a jogalkotás elsődlegességét, a megfelelő intézményi rendszer kiépítését határozta meg elsődleges feladatként.

„Milyen (legyen) az az iskola, ahova súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók járnak?” címmel Dr. Márkus Eszter PhD ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Gyógypedagógiai Módszertani és Rehabilitációs Intézet, főiskolai docens előadása következett. Az előadó körbejárta, hogy a súlyosan-halmozottan sérült tanulók esetében beszélhetünk-e nevelés-oktatásról:

„Ilyeneket?”- kik ők és milyenek? Milyen ellátásra van szükségük?

„Iskolában?”- Mit jelent az Ő esetükben az iskola?

„Minek?”- Tankötelezettség, közösségi nevelés, esélyteremtés.

„Hogyan?”- Irányelvek, területek.

2006-tól a tankötelezettség vonatkozik a súlyosan-halmozottan sérült gyermekekre/tanulókra is. A fenti kérdésekre egyértelmű választ ad a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 15§ (2), (3), (5) bekezdése. Egyértelművé vált, hogy a fejlesztő nevelés-oktatást a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény látja el egyéni vagy csoportos formában: saját intézményében külön erre a célra létrehozott csoportban, otthoni ellátás keretében, vagy abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja. Jász-Nagykun-Szolnok megyében nem áll jól a fejlesztő nevelés-oktatás ügye. Három intézményben, négy feladatellátási helyen folyik ilyen ellátás. Az intézményes ellátással szemben nagyon magas az otthoni ellátás aránya. Míg az országos átlag szerint a súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók 20%-a kapja meg otthoni ellátás keretében a fejlesztő nevelés-oktatást, addig megyénkben ez 44%.

Az, hogy nem járnak az érintett tanulók naponta iskolába, több okkal magyarázható: iskolai férőhely hiánya, szakember hiány, szállítási nehézségek, a szülők nem tudják iskoláztatni gyermeküket vagy a tanuló szociális intézményben él.

Az előadó megfogalmazta, hogy milyen legyen az az iskola, ahova a fenti tanulók járnak. Első és legfontosabb, hogy legyen olyan iskola, ahová a súlyosan-halmazottan sérült tanulók járhatnak. Ez az iskola szükséglet-orientált, személyiség-központú legyen. Olyan iskola, ahol az a cél, hogy a tanulók a lehető legnagyobb önállóságot ériék el. Olyan iskola, ahova azért jár a gyermek, hogy együtt legyen másokkal, ahol teret kap a kommunikáció, az interakció, a participáció, az integráció, a kooperáció, ahol kialakulhat a szocializáció.

A következő előadást Dr. Perlusz Andrea az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógynevelési Kar, Gyógynevelési Módszertani és Rehabilitációs Intézet főiskolai tanára tartotta **„Hová tartunk? – Az integrált oktatás – nevelés nemzetközi trendjei és a hazai szolgáltatási rendszer illeszkedése** címmel. Napjainkra 70 %-ra nőtt az integráltan oktatott, nevelt gyermek/tanulók aránya. Előadónk megvizsgálta, hogy a hazai oktatás terén rendelkezünk-e megfelelő feltételekkel. A jogszabályi környezet, a szakpolitika és a tanterv megfelelő nálunk, ugyanakkor az ingyenes támogatás nem tökéletes (pl. szakirányú végzettség, infrastrukturális feltételek, óraszám elosztása tekintetében).

Másik kérdés, hogy fel vagyunk-e készülve az integrációra? Az osztálytermi gyakorlat alkalmas-e, az utazótanári gyakorlat megvan-e, pedagógusképzés felkészít-e – utóbbiban szerepel az integráció, de nincs a programoknak eredménye.

Magyarországon a rehabilitációs foglalkozás egyéni forma, noha nincs kizárva az osztálytermi ellátás, de nem valósul meg. A többségi pedagógus és a gyógynevelési pedagógus közötti kommunikáció nem valósul meg.

Mi lenne a teendő? Át kellene helyezni a gyógynevelés fókuszát a gyermekről a pedagógusra, a befogadó környezet megteremtéséhez kellene segítséget nyújtani. Ehhez ismerni kell a többségi pedagógus tanítási stílusát, a módszertanát. A jelenlegi helyzetben a többségi pedagógusnak kell rájönnie, hogyan tudja eredményesebben tanítani a sajátos nevelési igényű tanulót.

Előadónk konklúziója szerint a feltételek tekintetében nem állunk rosszul, az integrált nevelés nem cél, hanem eszköz, hogy a jövőben toleráns társadalmi szerkezetben éljünk.

„Sokféle sokféleképpen, egy cél érdekében

Együttműködéseink az ágazaton belüli és kívüli hálózatépítésben”

A nyitókonferencián Szabó Gyözőné szakmai vezető bemutatta a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása a Szolnoki Tankerületi Központban című projekt projektmenedzsmentjének tagjait, valamint térképen jelenítette meg, hogy a projektben a JNSZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézményében, Tagintézményeiben és Telephelyein összesen 134 kolléga vesz részt.

A pályázati program megvalósítása során mintegy 37 céggel kerülünk kapcsolatba a képzések, továbbképzések tárgykörében. Ennek előkészítése jelenleg folyamatban van. A pályázatból a képzések értéke tetemes. Hasonlóan nagy tétel az informatikai beszerzés. Ez a lista nagyon sok laptopot, számítógépet, nyomtatót, tabletet, monitort tartalmaz.

A következő csoportba a fejlesztő eszközök tartoznak, ezen a listán négyszáznál több tétel található. Ezt egészítik ki a diagnosztikai és terápiás eszközök.

A pályázat megvalósítása során nagyon sokféle rendezvény kerül megvalósításra. Szülői klubok, gyógynevelési tanácsadásban, korai fejlesztésben érintett családok számára szervezett rendezvények, szemléletformáló és érzékenyítő tréningek. Ezen kívül tájékoztató és szakmai kiadványok készülnek pedagógusok, tanulók és szülők részére.

Egy újabb kategóriát képeznek a gyermekek és tanulók számára szervezendő fejlesztő foglalkozások.

Szinte minden tagintézmény tervezett hálózatépítést, másik tagintézménnyel, valamint a szomszédos megyék szakszolgálati intézményeivel.

A konferencia következő előadója Dr. Torda Ágnes projektmenedzser volt, „**Fókuszban a megfelelés, a projekt áttekintése a teljesítménykritériumok tükrében**” címmel tartotta meg előadását.

Részletesen bemutatta, miből áll az EFOP 3.1.6. pályázati projekt, melyben a nyertes pályázó a Szolnoki Tankerület. Tájékoztatást nyújtott arról, hogy a pályázat célzott kiírását megelőzően az igényeket feltérképezték.

Az előadás során áttekintettük a projekt célokat, célcsoportokat, akik javára történik a megvalósítás, a pályázat időtartamáról, mérföldköveiről is esett szó. Nagy figyelmet fordított a projektmenedzser a pályázati dokumentáció bemutatására, részletezve az egyes tevékenységek, beszerzések elindításához szükséges eljárásokat. Az előadás során nyert információk nagymértékben segítik a pályázati projekt szabályoknak megfelelő lebonyolítását, a tervezett programok megvalósítását, beszerzések kivitelezését.

A konferencián lehetőség nyílt a pályázatban résztvevő szakemberek konzultációjára, az együttműködés erősítésére a sikeres megvalósítás érdekében.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakemberei

